สารบาญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบาญ	ซ
สารบาญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	5
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินส่วนเกินทางเศรษฐกิจ	5
2.1.2 มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของสิ่งแวดล้อม	6
2.1.3 วิธีการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อม	6
2.1.4 เทคนิคการประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	7
2.1.5 แนวคิดพื้นฐานของวิธีแบบทดลองทางเลือก	9
2.2 ทฤษฎีพื้นฐานของวิธีการทดลองทางเลือก	10
2.2.1 ทฤษฎีความพอใจที่เกิดขึ้นอย่างสุ่ม	10
2.2.2 ราคาแฝง	12
2.2.3 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	15
3.1 ข้อมูล และการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.1.1 ประเภท และแหล่งข้อมูล	15
3.1.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	16
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	17
3.2.1 การสร้างแบบสอบถาม	17
3.2.2 การออกแบบคุณลักษณะ ระดับคุณลักษณะ และชุดทางเลือก	19
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
3.3.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	30
3.3.2 การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลอง	32
3.3.3 การประมาณค่าความเต็มใจยอมรับ	33
3.3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจยอมรับหรือปัจจัยที่มีผลต่อระดับการอุดหนุนที่เกษตรกรยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	34
3.3.5 มูลค่าของระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูงที่เกษตรกรยอมรับได้	34
บทที่ 4 สภาพเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ และทัศนคติ และการจัดการดินและน้ำของเกษตรกร	35
4.1 สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร	35
4.2 ลักษณะการถือครองที่ดิน และการเพาะปลูก	39
4.3 การจัดการดิน และน้ำของเกษตรกร	41
4.3.1 การจัดการดินของเกษตรกร	41
4.3.2 การจัดการน้ำของเกษตรกร	52
4.4 ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	62

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การจัดการระบบเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	64
5.1 เกษตรกรรมอินทรีย์	64
5.2 ความสำคัญของเกษตรอินทรีย์ต่อเศรษฐกิจ สังคมชนบท และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	67
5.2.1 ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ	67
5.2.2 ความสำคัญต่อสังคมชนบท	67
5.2.3 ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม	67
5.3 การทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่	68
5.3.1 การทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ที่ศึกษา	68
5.3.2 ประสบการณ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์	72
5.4 การจัดการระบบเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	76
5.4.1 การจัดการดินและน้ำ	77
5.4.2 การจัดการระบบพืช โดยการปลูกพืชหมุนเวียน	79
5.4.3 การจัดการด้านการใช้สารอินทรีย์	80
5.4.4 การจัดการแปลงโดยเกษตรกร	80
5.4.5 การเก็บเกี่ยวและการคัดบรรจุ	81
5.5 ต้นทุน และผลประโยชน์การทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	82
5.6 แนวทางการจัดการระบบเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	83
บทที่ 6 ระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูงที่เกษตรกรยอมรับได้	85
6.1 การสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่างในส่วนของชุดทางเลือก	85
6.2 ความเหมาะสมของแบบจำลอง	86
6.3 ความเต็มใจยอมรับส่วนเพิ่มหรือราคาแฝงของการอุดหนุนในแต่ละระดับ และความเต็มใจยอมรับระดับการอุดหนุนในการทำเกษตรอินทรีย์เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมไว้	90

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 ระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูงที่เกษตรกรยอมรับได้ (ต่อ)	
6.3.1 ความเต็มใจยอมรับส่วนเพิ่มหรือราคาแฝงของการอุดหนุนในแต่ละระดับ	90
6.3.2 ความเต็มใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงการเกษตรเป็นรูปแบบเกษตร อินทรีย์ คุณลักษณะต่างๆ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	91
6.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจยอมรับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกษตรเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมไว้	94
6.5 ระดับการอุดหนุนและมูลค่าของระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์ที่เกษตรกรบนพื้นที่สูงยอมรับได้	96
6.5.1 ระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์ที่เกษตรกรบนที่สูงยอมรับ	96
6.5.2 มูลค่าของระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูงที่เกษตรกรยอมรับได้	99
6.6 มูลค่าการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูงในพื้นที่ที่ทำการศึกษา	100
บทที่ 7 สรุป และข้อเสนอแนะ	101
7.1 สรุป	101
7.2 ข้อเสนอแนะ	103
7.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	103
7.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป	104
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถามระดับครัวเรือนวิทยานิพนธ์	109
ภาคผนวก ข ชุดทางเลือกสำหรับเกษตรกร	118
ภาคผนวก ค ข้อมูล Output	128
ประวัติผู้เขียน	130

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญตาราง

ตาราง		หน้า
3.1	การให้คะแนนระดับความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของเกษตรกร	19
3.2	คุณลักษณะและระดับของคุณลักษณะในการทำเกษตรอินทรีย์	22
3.3	ระดับการอุดหนุนคิดจากต้นทุนของแต่ละคุณลักษณะ	23
3.4	ระดับการอุดหนุนของแต่ละคุณลักษณะที่ใช้ในแบบจำลอง	24
3.5	รูปแบบการจัดชุดทางเลือก	26
3.6	ทางเลือกฐาน	27
3.7	ตัวแปรอิสระและการลงรหัสข้อมูล	28
3.8	ชุดทางเลือกที่ 1	29
3.9	ตัวอย่างการลงรหัสข้อมูล	30
4.1	จำนวนและร้อยละของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน	35
4.2	จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกรตัวอย่าง	36
4.3	ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตัวอย่าง	39
4.4	แสดงพื้นที่เพาะปลูก	40
4.5	ชนิดของพืชที่ปลูก	41
4.6	คุณภาพทรัพยากรดินในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา	42
4.7	การประสบปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ในระยะเวลา 5 ปี	42
4.8	ปัญหาคุณภาพดินที่พบ	43
4.9	ผลกระทบจากปัญหาคุณภาพของดินที่มีต่อการผลิตพืช	44
4.10	ชนิดพืชและปริมาณที่ลดลงจากปัญหาคุณภาพของดินโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์	44
4.11	การพบปัญหาการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่	45
4.12	ปัญหาการชะล้างพังทลายของดินที่พบ	45
4.13	การแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน	46
4.14	วิธีการแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน	46
4.15	การได้รับสนับสนุนหรือช่วยเหลือปัญหาคุณภาพดิน	47

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.16	หน่วยงานที่ต้องการให้เข้ามาช่วยเหลือและประเด็นที่ต้องการให้ช่วยเหลือ	48
4.17	หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในระยะที่ผ่านมา	49
4.18	วิธีการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่องดินที่ได้รับ	50
4.19	การสนับสนุนหรือช่วยเหลือปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน	51
4.20	ความเห็นต่อการสนับสนุนความช่วยเหลือปัญหาคุณภาพดิน	51
4.21	ความเห็นต่อการสนับสนุนปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน	52
4.22	แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	52
4.23	ปัญหาการขาดแคลนน้ำในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา	53
4.24	ปัญหาการขาดแคลนน้ำที่พบ	53
4.25	ความถี่ในการประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ	54
4.26	ระยะเวลาในการขาดแคลนน้ำ	54
4.27	วิธีการในการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ	55
4.28	วิธีการจัดระบบการให้น้ำในแปลงเกษตร	56
4.29	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน	56
4.30	ต้นทุนในการดำเนินการ	57
4.31	อายุการใช้งานเครื่องสูบน้ำ	57
4.32	ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของระบบการให้น้ำที่ใช้ในปัจจุบันต่อการปลูกพืชและพืชทางการเกษตร	58
4.33	ข้อดีของระบบการให้น้ำแบบประหยัดโดยระบบสปริงเกอร์แบบฝอย	58
4.34	ข้อเสียของระบบการให้น้ำแบบประหยัดโดยระบบสปริงเกอร์แบบฝอย	59
4.35	การได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือเกี่ยวกับระบบการให้น้ำ	59
4.36	ความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับระบบให้น้ำ	60
4.37	หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน	61
4.38	วิธีการที่ได้รับการสนับสนุน	61
4.39	ความต้องการการช่วยเหลือเพิ่มเติม	62

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบาญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.40	ความคิดเห็นต่อความช่วยเหลือที่ได้รับ	62
4.41	ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	63
5.1	ประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์	68
5.2	จำนวนเปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ในการทำเกษตรอินทรีย์	68
5.3	ประสบการณ์การทำเกษตรอินทรีย์	69
5.4	เหตุผลในทำเกษตรอินทรีย์	70
5.5	เหตุผลที่ไม่ทำเกษตรอินทรีย์	71
5.6	ข้อมูลการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่	72
5.7	ประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์	73
5.8	หน่วยงานที่เข้ารับฝึกอบรม	73
5.9	หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม	74
5.10	หัวข้อที่เข้ารับการอบรม	75
5.11	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์	76
5.12	ต้นทุนและผลตอบแทน	82
6.1	ผลการประมาณค่าแบบจำลองที่พิจารณาเฉพาะคุณลักษณะของการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	87
6.2	ผลการประมาณค่าแบบจำลองที่พิจารณาเฉพาะคุณลักษณะของการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูง	88
6.3	ความเต็มใจยอมรับส่วนเพิ่มหรือราคาแฝงของการทำเกษตรอินทรีย์ในแต่ละระดับ	91
6.4	ความเต็มใจยอมรับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเกษตรเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้	94
6.5	ความน่าจะเป็นที่ทางเลือกในการทำเกษตรอินทรีย์จะถูกเลือก	98
6.6	มูลค่าของระดับการอุดหนุนการทำเกษตรอินทรีย์บนพื้นที่สูงที่เกษตรยอมรับได้	99

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved